

Компоненти євроінтеграції України

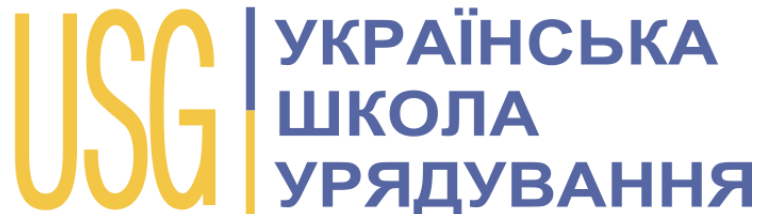
Лекція №2

Ярослава Прокопенко
Цезар Херма
Микола Кузьо

ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Структура лекції №2

ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

1

Що таке Європейський Союз?

Як працює Європейський Союз?

Що таке європейські цінності?

Де Україна у зовнішній політиці ЄС і
що таке Східне партнерство

Ярослава Прокопенко

Старша комунікаційна менеджерка (європейська та
євроатлантична інтеграція),

Офіс реформ Кабінету Міністрів України

2

Що таке Угода про асоціацію:
структура та переваги?

Виконання Угоди про асоціацію

Моніторинг виконання УА

Результати виконання УА

Цезар Херма

Ключовий експерт з наближення законодавства та
перекладу проєкту А4У

3

Національний інституційний
механізм

Оцінка виконання Угоди про
асоціацію?

Микола Кузьо

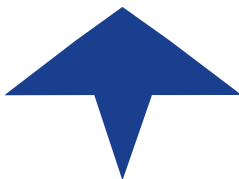
Експерт проєкту А4У

Про що будемо говорити

- ▶ Що таке Європейський Союз?
- ▶ Як працює ЄС?
- ▶ Що таке європейські цінності?
- ▶ Де Україна у зовнішній політиці ЄС і що таке Східне партнерство
- ▶ Що таке Угода про асоціацію: структура та переваги
- ▶ Як виконується Угода про асоціацію на двосторонньому рівні Україна – ЄС?
- ▶ Як виконується Угода про асоціацію в Україні: хто за що відповідає?
- ▶ Хто і як моніторить виконання Угоди про асоціацію?
- ▶ Що Україна вже зробила за УА і які з того результати?
- ▶ Національний інституційний механізм
- ▶ Організація виконання УА

Що таке Європейський Союз і як він працює

Від ЄСВС до Європейського Союзу

1951 рік - 6 держав

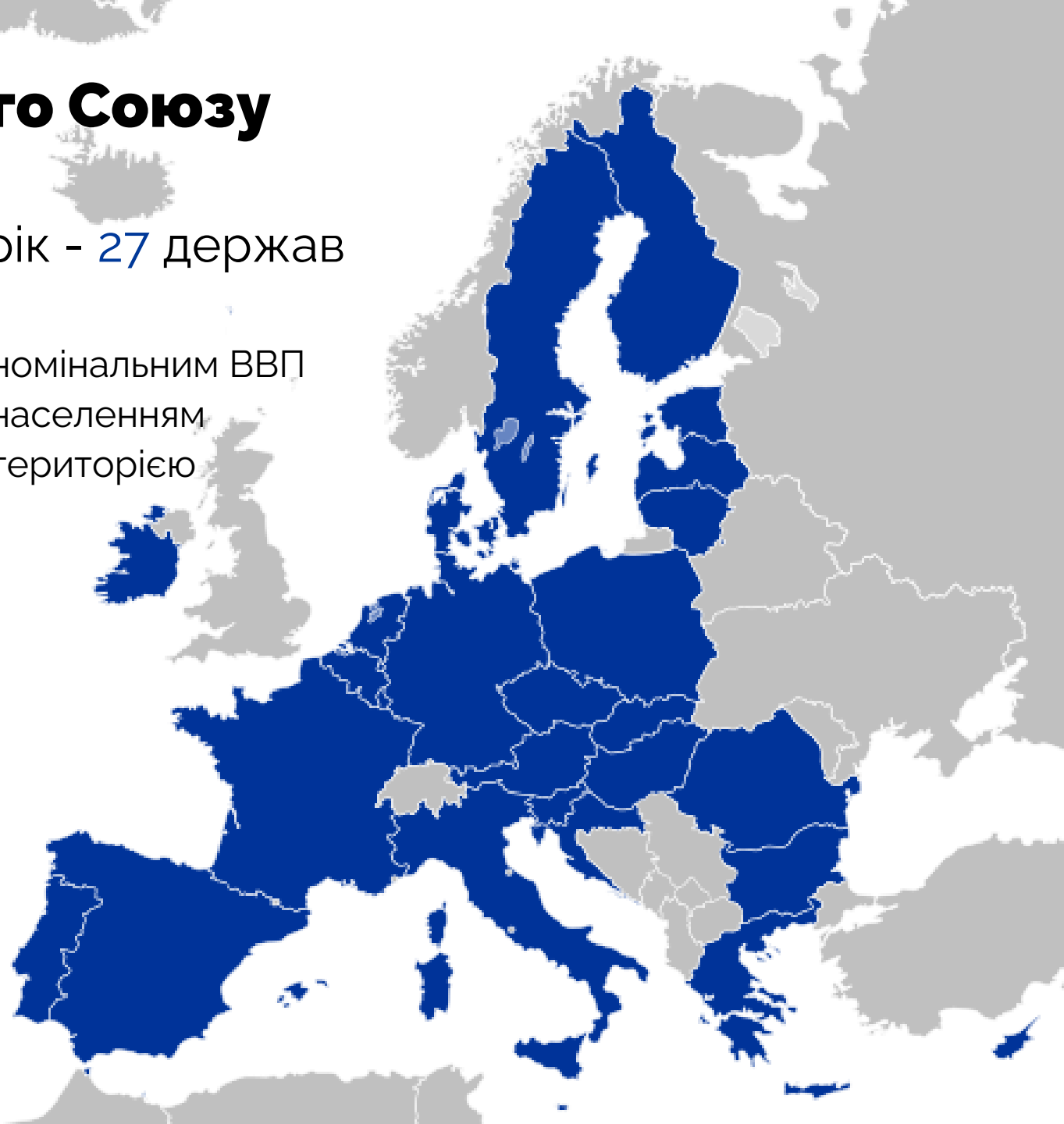
2021 рік - 27 держав

у світі:

2-й за номінальним ВВП

3-й за населенням

7-й за територією

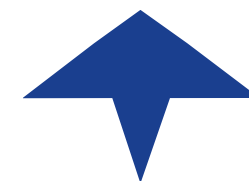

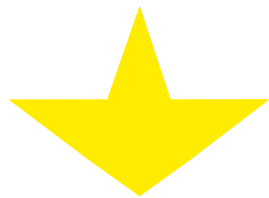
ЄС як формула миру на основі рівноправного партнерства

ПРЯМУЄМО РАЗОМ

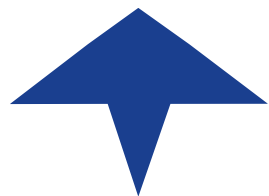

European Union

Як працює ЄС

Визначає політичні пріоритети

Пропонує закони

Ухвалює закони

Виконує рішення

Забезпечує дотримання законів

Контролює бюджет ЄС

Формує грошову і кредитну політику

Розрізняємо інституції

Рада Європи
- міжнародна організація

Рада (міністрів) ЄС
- один з двох законодавчих органів ЄС

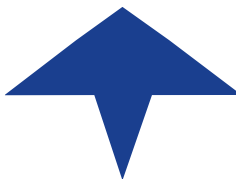
Європейська Рада –
ключова політична
інституція ЄС

6 базових цінностей ЄС

- Це найглибша основа прийняття рішень
- Це глибинні сенсожиттєві орієнтації індивіда і груп людей
- Визначають сенс і цілі життя, переконання, мотивацію вчинків
- Регулятор поведінки та взаємовідносин людей

Європейські цінності

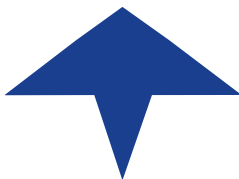
ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Повага до гідності людини

- ▶ безумовне право людини на життя
- ▶ заборона будь-якого принижуючого поводження
- ▶ заборона принижуючого покарання, тортур
- ▶ обмеження в галузі медицини і біології, до прикладу заборона клонування і селекції
- ▶ заборона «примусової праці», рабства, торгівлі людьми
- ▶ гідні умови праці і ставлення до працівників

Європейські цінності

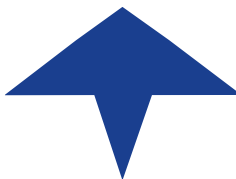
ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Свобода

- ▶ свобода віросповідання, зборів, самовираження, творчості
- ▶ свобода думки і свобода слова
- ▶ право самостійно робити вибір: освіта, професія, місце проживання (всередині ЄС)
- ▶ повага до приватного життя, приватної комунікації, особистих даних

Європейські цінності

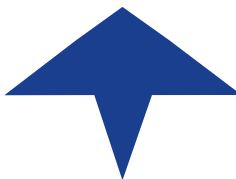
ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Демократія

- ▶ право вибирати та бути обраним
- ▶ рівна увага держави до усіх громадян
- ▶ рівний доступ до державних послуг
- ▶ децентралізація: рішення ухвалюються якнайближче до людини
- ▶ пропорційність: держава уникає надмірного регулювання
- ▶ відкритість, прозорість і зрозумілість в ухваленні рішень владою, у т. ч. і через доступ до інформації
- ▶ наявність інструментів реального впливу громадян на прийняття рішень

Європейські цінності

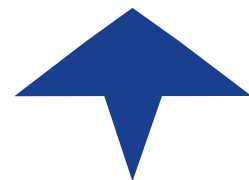
ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Рівність

- ▶ заборона будь-якої дискримінації:
  - за статтю, расою, кольором шкіри, етнічним походженням і місцем народження, наявністю інвалідності, сексуальною орієнтацією
  - соціальним походженням, віросповіданням, мовою, політичними переконаннями, майновими ознаками
  - віком
- ▶ повага до культурного, релігійного та мовного розмаїття в ЄС
- ▶ рівність всіх громадян та їхніх прав перед законом
- ▶ рівність у правах і можливостях для самореалізації між чоловіками і жінками
- ▶ рівна оплата праці за той самий обсяг роботи
- ▶ підтримка найменш захищених соціальних груп: особи з інвалідністю, літні люди, діти
- ▶ підтримка найменш розвинених регіонів

Європейські цінності

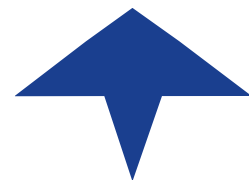
ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Верховенство права

- ▶ все, що б не робив ЄС, засноване на угодах/правилах, які виробили і на які погодились усі країни-члени ЄС
- ▶ рішення приймаються за наперед встановленими правилами і процедурами
- ▶ презумпція невинуватості
- ▶ незалежне і неупереджене правосуддя
- ▶ доступне правосуддя для всіх категорій громадян
- ▶ покарання, пропорційне тяжкості злочину
- ▶ держава має нести відповідальність за порушення, вчинені офіційною особою

Європейські цінності

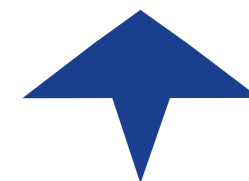
ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Права людини і меншин

- ▶ заборона будь-якої дискримінації
- ▶ право на власність, у т. ч. на інтелектуальну власність
- ▶ права, що стосуються умов праці
- ▶ доступ до системи охорони здоров'я
- ▶ захист споживачів
- ▶ право на чисте довкілля

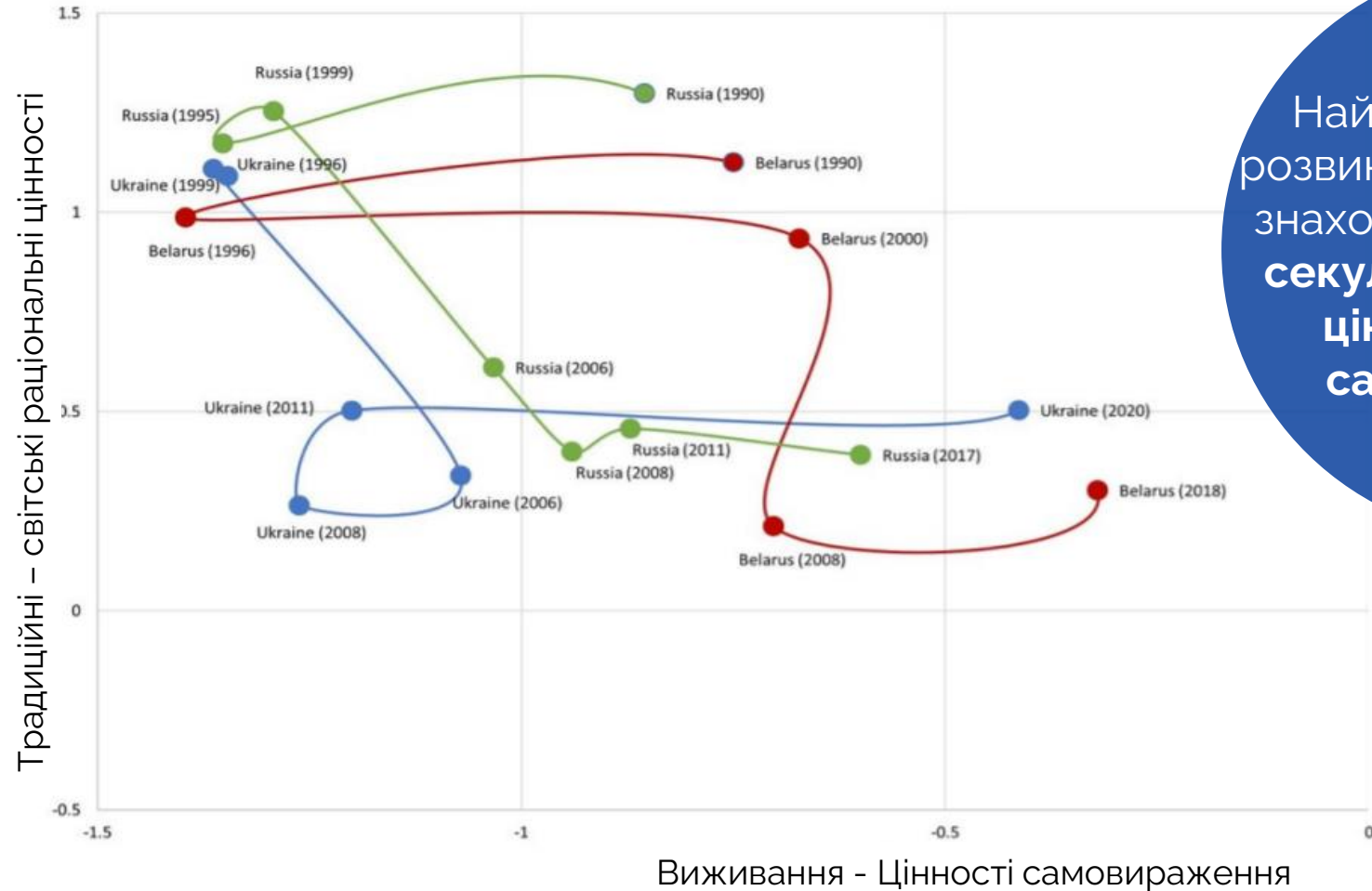

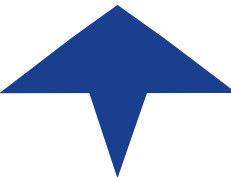

Цінності України: що говорять дані WVS за 2020 рік

Рис. 4. Зміна цінностей в Україні, Росії та Білорусі

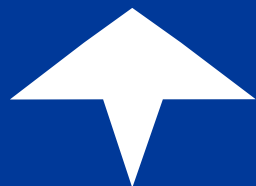

Найбільш економічно розвинені і щасливі країни знаходяться у цьому куті:
секулярно-раціональні цінності + цінності самовираження = цінності ЄС

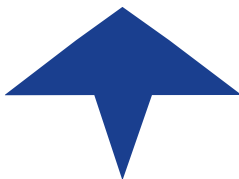
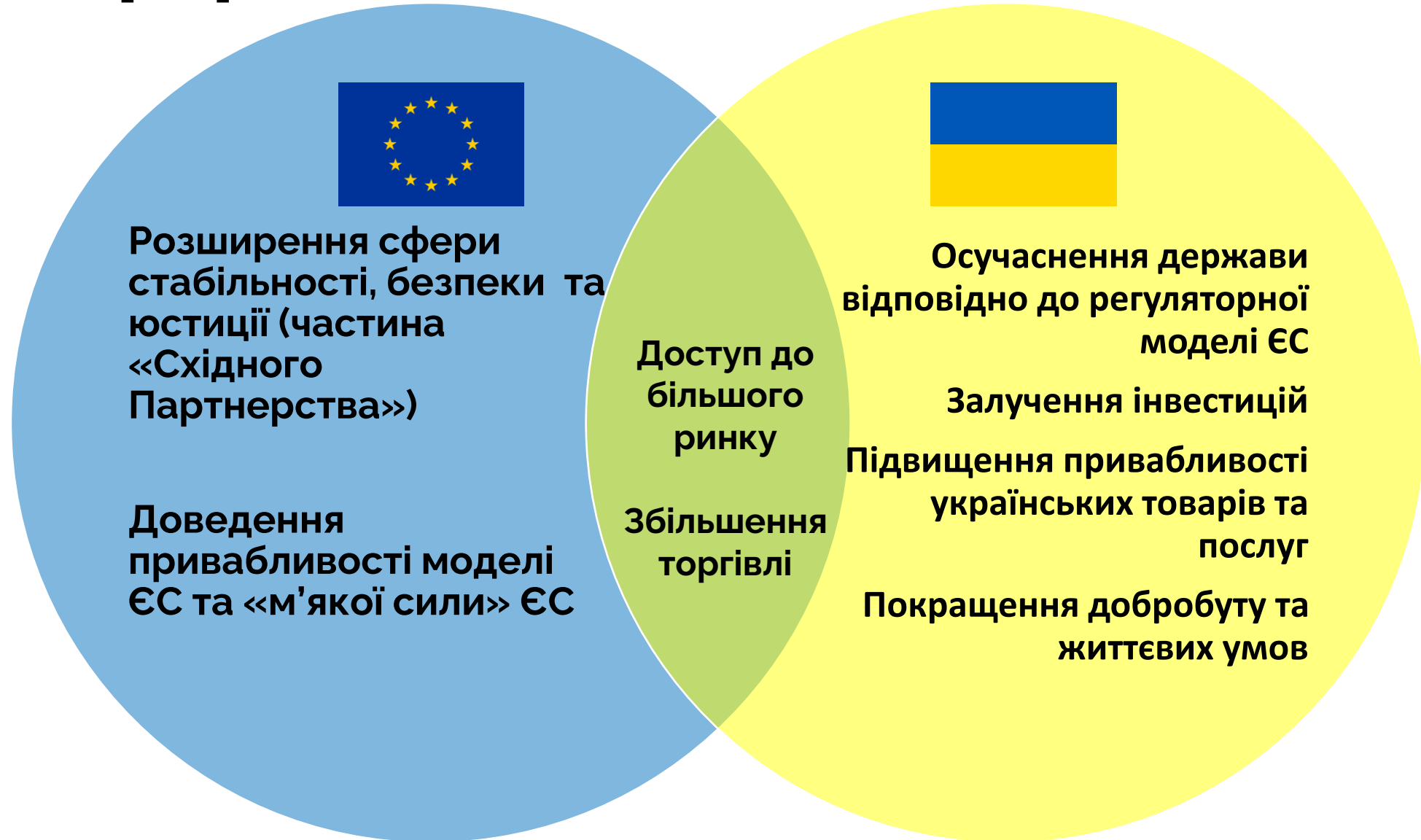

Угода про асоціацію

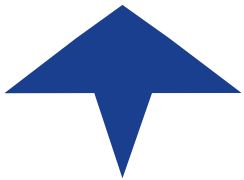

(Практичні) довгострокові цілі угоди про асоціацію (УА)

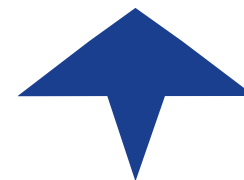

ЄС як регуляторна модель - приклади

«Інструменти» угоди про асоціацію (УА)

Спільні органи УА

Самміт Україна-ЄС

Рада асоціації

Комітет асоціації

Комітет асоціації з питань торгівлі

Підкомітет

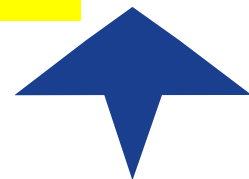
Підкомітет

...

Підкомітет

Парламентський комітет асоціації

Платформа громадянського суспільства

Спільні органи УА (2)

Самміт Україна-ЄС

- ▶ Рівень президентів
- ▶ Раз на рік
- ▶ Стратегічні рішення та напрямки

Рада асоціації

- ▶ Рівень прем'єр-міністрів/віце-прем'єрів
- ▶ (Можливі) обов'язкові рішення

Комітет асоціації

Комітет асоціації з питань торгівлі

- ▶ Рівень міністрів
- ▶ (Можливі) обов'язкові рішення

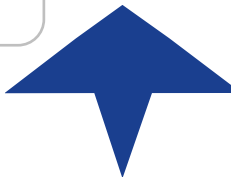
Підкомітет

Підкомітет

...

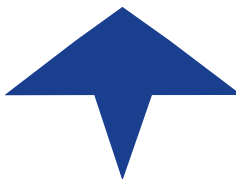
Підкомітет

- ▶ Рівень заступників міністра/високопосадовців
- ▶ (Можливі) обов'язкові рішення

Угоди ЄС з Україною, Молдовою та Грузією - новий вид угод про асоціацію

- ▶ Концепція **поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі**
  - зона вільної торгівлі (свобода руху товарів (95%), часткова/повна свобода руху послуг, свобода руху капіталу)
- ▶ Мета: **інтеграція у внутрішній ринок ЄС** - як?
  - приведення законодавства у відповідність до *acquis* ЄС
  - постійне регуляторне наближення – у сферах, спрямованих на упорядкування економ. діяльності (напр. безпека продукції, стандарти, ринковий нагляд)
- ▶ Модель "більше за більше"
  - правове наближення як передумова переходу до наступних етапів
  - реформи як передумова фінансової допомоги

Наближення законодавства - загальний обсяг зобов'язань

ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Держави – кандидати

- усе *acquis* ЄС
- незначні винятки
- перехідні періоди

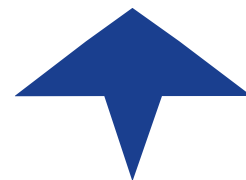
Україна

частина *acquis* ЄС

- УА + інші міжнародні договори
- акти спільних органів У-ЄС
- рекомендації інституцій ЄС
- односторонні рішення України

ПЛАН ЗАХОДІВ з виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

(постанова КМУ від 25 Жовтня 2017 р. № 1106, із змінами)

Національний інституційний механізм

Президент

ВРУ

вкл. Комітет з питань інтеграції до ЄС

Кабінет Міністрів

Комісія з
питань
виконання
УА

Урядовий Комітет
з питань ЄІ

Наради ВЦПМ
ЄІ із ЗМ ЄІ

Урядовий офіс координації європейської та
євроатлантичної інтеграції СКМУ

Міністерства, ЦОВВ

- Робочі групи з питань виконання УА
- підрозділи з питань ЄІ (директорати, відділи тощо)

- ▶ ВРУ визначає засади зовнішньої та внутрішньої політики, приймає закони
- ▶ Президент забезпечує здійснення зовнішньої політики, вносить законопроекти та підписує закони

- ▶ Політичне спрямування під керівництвом Прем'єр-міністра здійснює ВЦПМ з питань ЄІ
- ▶ Підзаконні акти, законодавчі ініціативи, схвалення політик у сферах
- ▶ Оцінка виконання

- ▶ Узгодження пропозицій, координація

- ▶ Координація на адміністративному рівні, моніторинг, підготовка звітів, оцінка відповідності

- ▶ Розробка пропозицій, проектів актів

Організація виконання УА

ПРЯМУЄМО РАЗОМ

European Union

Планування

План заходів з виконання УА (пост. КМУ 1106)

Програма діяльності Уряду та план заходів

Інші акти Уряду

- ▶ План заходів визначає майже **2 000** завдань та **8 000** заходів, охоплює **24** сфери
- ▶ Відповідальні **106** органів влади України

Моніторинг

Пульс Угоди

УОКЄЄІ

«Пульс Угоди» (<https://pulse.kmu.gov.ua/>)

- ▶ Онлайн система відображення результатів моніторингу Плану заходів з виконання УА
- ▶ Надає узагальнену інформацію про стан виконання відповідних завдань, у відсотках:

Внутрішня оцінка

Президент

ВРУ

КМУ

- ▶ Основне джерело інформації про стан виконання УА: «Пульс Угоди» та звіти УОКЄЄІ (як правило, річні)

Оцінка відповідності під час прийняття законодавства

У ВРУ – оцінка до першого читання

КМУ – під час погодження та до прийняття

Відомчі акти – під час реєстрації в МЮ

